

(B81)

Nr. 3 de ordine din mapă.

5.18

C

ROMÂNIA

MINISTERUL CULTURII NAȚIONALE ȘI AL CULTELOR
SUBSECRETARIATUL DE STAT AL CULTELOR ȘI ARTELOR
ARHIVA COMISIUNII MONUMENTELOR ISTORICE

ANUL 194

MAPA Nr. 4

FASCICULA Nr. 3

In această fasciculă sunt grupate toate actele relative la:

~~Parohia Cosăuți~~

~~din comuna Cosăuți~~

~~Jud. Botoșani~~

~~Cudalbi~~ județul Covorlui -
~~Bis. Cun Paraschiva, Sf. Voievozi, Sf. Dumitru~~

Anul 1921

CXL.

(381)

CUDALBI, jud. Covurlui (Galeți)

- Bienvica Cudcoasa Parosdura.
feme cod.
- Bienvica sf. Voievod.
feme cod.
- Bienvica sf. Dumitru
feme cod.
- Bienvica Adormita
feme cod.

Coh. Cudalbi

I Bis., Cuh'bara Parashka - 1856

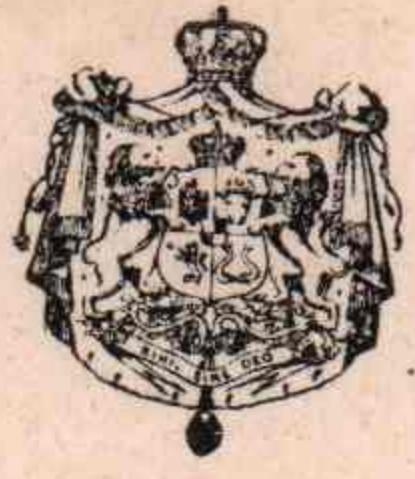
II Bis., H. Dolewski - 1855

III Bis., H. Dumitru - 1900-1914

1856

ROMANIA

Cm 3

BISERICA
Cuvioasa Paraschiva
PAROHIA I

Comuna Cudalbi

JUDETUL COVURLUI

No. 5.

Parohie Președinte,
Am avut să vă înainte aci obținut
chestionarul susținei biserici, fiind cerut de
Parohia Vaslui.

15 APRIL 1921 N° 021899

REGISTRATURA GENERALĂ

Parohie la

Parohie Președinte al Comisiei Monumentelor
Istorice, ad. tia Casei Bisericei

Bucuresti

CHESTIONAR

PRIVITOR

LA MONUMENTELE ISTORICE

D.M.I.
ARCHIVA
MONUMENTE ISTORICE
NR. FILĂ

(Acest chestionar se va completa și înaintă cu adresa oficială pe numele: D-lui Președinte al Comisiei de Monumente Istorice, Administrația Casei Bisericii, în interval de două săptămâni dela ziua primirei lui).

Județul

Gheorgheni

Comuna

Cardallei

Cătunul

1) Felul monumentului.

biserică

Numele și hramul. Curiaco Paraschive

Mănăstire

Schit

Biserică parohială

da parohia înc hramul de mai sus.

Biserici filiale

(Pentru fiecare biserică filială se va face chestionar aparte)

2) E de zid sau de lemn? E drept-unghiulară sau cu sănuri?

E de zid, nu sănuri.

3) Care e anul de fondare și numele ctitorilor? (Se va da numele ctitorilor de pe pisanie pomelnice și portrete ctitorești).

Este fundată la 1856 de unul sau doi ctitori: Gheorghe Banian (Paroșnicul), Costin Cordeanu, Neculai Crihanu, Iosif

Crihanu, Manolache Grădean, Iosif Vârlan.

4) Ce inscripții de fondare, săpate în piatră și lemn, sau zugrăvite sunt? (pe cât se pot descifra).

Iosif
Vârlan

Pentru fiecare biserică, indiferent de anul când a fost clădită, se va alcătuiri chestionar aparte

5) Ce clădiri sau ziduri sunt pe lângă biserică și ce vechime au?

nu sunt

6) Are biserică pridvor cu stâlpi înflorăți și chenare împodobite la uși și ferestre?

nu

7) Are pietre de morminte vechi? Ce inscripții au? (pe cât se pot căti).

nu

8) Zugrăvelile sunt vechi sau noi? Pedinajele bisericii sunt zugrăveli?

Zugrăvelile sunt noi
Nu sunt

9) Tâmpla e de zid sau de lemn? Ce vechime are? E frumos împodobită?

E de zid și zugrăvită în 1900

10) Câte strane vechi și sfesnice de lemn sculptate sunt?

nu sunt

II) Inventariul icoanelor vechi de la tâmplă și din biserică, chiar și celor scoase din uz, cu arătarea inscripțiilor ce au, și numele săfintilor ce reprezintă.

nu sunt

12) Inventarul candeletelor, candelnițelor, discurilor, ripidelor, chivoturilor, crucilor de lemn ferecate, pastălelor, potirelor, și al întregei argintării vechi, precum și al candelabrelor vechi, (indicându-se inscripțiile ce au pe cât se pot căsi).

nu sunt

13) Inventariul vestimentelor vechi, chiar și celor scoase din uz.

nu sunt

14) Ce pomelnice vechi, manuscrise sau documente sunt? (Inventarul lor).

nu sunt

15) Inventarul cărților vechi de slujbă, cu arătarea titlurilor lor.

MM sunt

16. Ce clopote vechi sunt și ce inscripții au?

are un clopot de la Fidinea bisericii fără nicio inscripție,

17) Când s'a făcut ultima reparație mare a bisericii; s'a păstrat ce era vechi?

În 1900 s'a renăscut pictura pe chitanță

18) Ce legende istorice se povestesc despre acest sfânt locaș?

MM

19) Ce lucruri istorice sunt prin prejuri?: palate domnești, case boerești, cule, case vechi țărănești, câmpuri de luptă, cruci de piatră mari (cu inscripția pe căt se poate descifra):

MM

Semnătura Parohului (Superiorului), Preot Paroh I, Ion Lungușescu
Sigiliul Bisericii (Mănăstirii)

CHESTIONAR
PRIVITOR
LA MONUMENTELE ISTORICE

D.M.I.
ARCHIVA
MONUMENTE ISTORICE
NR. FILĂ 3

(Acest chestionar se va completa și înaintă cu adresă oficială pe numele: D-lui Președinte al Comisiei de Monumente istorice, Administrația Casei Bisericii, în interval de două săptămâni dela ziua primirei lui).

Pentru fiecare biserică, indiferent de anul când a fost clădită, se va aloca un chestionar aparte

Județul
Comuna
Cătunul

*Constanța
Răduști*

- 1) Felul monumentului.
Mănăstire
Schit
Biserică parohială
Biserici filiale
(Pentru fiecare biserică filială se va face chestionar aparte)

Numele și hramul.

*Biserica folioală la Parohie încă în fundal
Se înverză!*

Biserica căsuță născută sănuri.

- 3) Care e anul de fondare și numele ctitorilor? (Se va da numele ctitorilor de pe pisanie pomelnice și portrete ctitorești).

*S-a fondat în anul 1855 ctitor nut. Ion Diaconu fratre
Ch. fp. Gheorghe Văile Armaș, făcându-se din
bame de teiu, care mai trăgea în anul 1881-83 său
domnat pereții și își au făcut din corăunătoare, restul părăindu-se cele veclive după încrengătură:
Iordan Lărglie, Vasile Tughel, Stefan Armaș prește fiu și Petru Todu, St. Iurie și actualul prește Fr. Gheorghe*

- 4) Ce inscripții de fondare, săpate în piatră și lemn, sau zugrăvite sunt? (pe cât se pot descifra).

Nu are nimic.

5) Ce clădiri sau ziduri sunt pe lângă biserică și ce vechime au?

Nu se știe de ce decât după hram care e din lemn făcută la 1870.

6) Are biserică pridvor cu stâlpi înflorați și chenare împodobite la uși și ferestre?

De aceast fel nu e nimic.

7) Are pietre de morminte vechi? Ce inscripții au? (pe cât se pot citi).

Se știe că în interiorul bisericii nu stăpân de patru pe care nu se disting, decât anul 1832.

8) Zugrăvelile sunt vechi sau noi? Pe din afară bisericii sunt zugrăveli?

Nu se știe pe deosebit de la anul 1857

Zugrăvelile sunt vechi
nu e zugrăvită de din afară e făcută

9) Tâmpla e de zid sau de lemn? Ce vechime are? E frumos împodobită?

Când este de lemn
împodobita medieșană

10) Câte strane vechi și sfeșnice de lemn sculptate sunt?

Sunt 36 astfel de lemn simple și neobișnuite
4 sfeșnice mari înspărțite sculptate

simple și 7 sfeșnice mici portative.

11) Inventariul icoanelor vechi de la tâmplă și din biserică, chiar a celor scoase din uz, cu arătarea inscripțiilor ce au, și numele sfintilor ce reprezintă.

1 ic. Maria Domnului. Pe cînd este în slujba, activitatea ei în bisericii. D.M.I.
H. Sf. Petru și Sf. Pavel, 2 ic. Maria Domnului și Restaurarea ei în bisericii.
Toate acestea sunt ale sfintelor la care au venit la catedrală să fie făcute.
1 iconita mica Sf. Petru și Sf. Pavel la iconostas. Tronul catapeteasmă a fost pictat 1857.
Apoi în pridvor multă i Domnul Iisus, i Maria Domnului, i H. Sf. Petru și Sf. Pavel.
1 H. Nicolae. Toate fermele sunt în mătăseala vecchiei biserici care era din vîrstă și nu se știe exact în ce ană a fost construită, și nu se știe de când este sf. Iosif, care a fost făcută la 1800 și derăsătită la 1855.

12) Inventarul candelelor, cădelnițelor, discurilor, ripidelor, chivoturilor, crucilor de lemn ferecate, pastărelor, potirelor, și al întregiei argintării vechi, precum și al candelabrelor vechi, (indicându-se inscripțiile ce au pe când se pot citi).

Sunt șapte canoale olei plină de la 1855, un răzălu f. Rose argint, una cu cruce, argint și ună din lemn, 1 H. cruce cu nete și altă ună f. lemnă rotundă, care canoabă olei brancă de 50 lumânări ole la 1855.

13) Inventariul vestimentelor vechi, chiar a celor scoase din uz.

14) Ce pomelnicice vechi, manuscrise sau documente sunt? (Inventarul lor).

Pe care știe nimic de aceast fel

15) Inventarul cărților vechi de slujbă, cu arătarea titlurilor lor.

1 of. L, turghie veche pe turn al lui Domnul Retinachi Noord, 1 Pentecoste 1834
2 Linii vechi din anul 1757, 1 Turn mare anul 1755, 1 Horaș
vechiu 1835, 1 Trică vechie, cele lalte sunt toate noi.

14-20 anghelie veche 1805. Tps. Ivan Bartibiu,
1 cenușor mare 1835, 1 octobiș mare, 1 Paște 1842.

16. Ce clopote vechi sunt și ce inscripții au?

Sau făcut cu stâncișoare episcopală P. Sfete Burluc și P. P. Zohore P.
Grigore Buiucă cu cheltuiala poporului la anul 1887."

17) Când s'a făcut ultima reparație mare a bisericii; s'a păstrat ce era vechi?

S-a făcut ultima reparație mare
la locuri dure se peretii de fier cu zid
la 1881-82 păstrându-se cele lalte trame.

18) Ce legende istorice se povestesc despre acest sfânt locaș?

Cu se săie nimic deosebit.

19) Ce lucruri istorice sunt prin prejuri?: palate domnești, case boerești, cule, case vechi țărănești, câmpuri de luptă, cruci de piatră mari (cu inscripția pe cât se poate descifra).

Buiuc.

Semnătura Parohului (Superiorului),

Sigilul Bisericii (Mănăstirii)

Prest. Theodor Zohore

CHESTIONAR
PRIVITOR
LA MONUMENTELE ISTORICE

D.M.I.
 ARHIVA
 MONUMENTE ISTORICE
 NR. FILĂ

(Acest chestionar se va completa și înaintă cu adresă oficială pe numele: D-lui Președinte al Comisiei Monumentelor Istorice, Administrația Casei Bisericii, în interval de două săptămâni "de la ziua primirei lui").

Județul Covurlui
Comuna Cudalbi
Cătunul _____

1) Felul monumentului.

Numele și hramul.

Mănăstire

Schit

Biserică parohială

Biserici filiale

(Pentru fiecare biserică filială se va face chestionar aparte).

2) E de zid sau de lemn? E drept-unghiulară sau cu sănuri?

cu hramul Sf. Dumitru

r. din zid cu sănuri

3) Care e anul de fondare și numele ctitorilor? (Se va da numele ctitorilor de pe pisanie, pomelnice și portrete ctitorești).

donati benevol de la diferiți binevoitori

Biserica este ridicată cu chelulala credinciosilor din parohie și cu diferite

4) Ce inscripții de fondare, săpate în piatră și lemn, sau zugrăvite sunt? (pe cât se pot descifra).

bună și cu părți de valăuici, gală să se sărăme, a fost

biserica veche care a fost din

lemn și cu părți de valăuici, gală să se sărăme, a fost

stilată în anul trei. Nu s-a găsit nici acolo nici o inscripție

din informațiile orale, și din meniuari din carti, constat

că biserică veche

de la 1840.

Pentru fiecare biserică, indiferent de anul când a fost clădită, se va întări chestionarul aparte.

5) Ce clădiri sau ziduri sunt pe lângă biserică și ce vechime au?

Nu sunt de căt care sănătoș

6) Are biserică pridvor cu stâlpi înflorati și chenare împodobite la uși și ferestre?

Are pridvor - nu să facă importantă artistică, e din lemn. Cu găzumuri.

7) Are pietre de morminte vechi? Ce inscripții au? (pe căt se pot citi).

Nu se află nici un mormant cu inscripții.

8) Zugrăvelile sunt vechi sau noi? Pedinăfara bisericii sunt zugrăveli?

Zugrăvăala e nouă.
Pe dinăfară ară Zugrăveli în fata.

9) Tâmpla e de zid sau de lemn? Ce vechime are? E frumos împodobită?

Tâmpla e de lemn, zugrăvăta frumos edată cu hainele bisericii.

10) Câte strane vechi și sfeșnice de lemn sculptate sunt?

Doar strane vechi, nici sfeșnice de lemn sculptate sunt.

Aren călevă sfeșnică de lemn de la bis. veche, care nu are nicio vechime importantă.

II) Inventariul icoanelor vechi de la tâmplă și din biserică, chiar a celor scoase din uz, cu arătarea inscripțiilor ce au, și numele sfintilor ce reprezintă.

de la biserică veche avem
icoane scoase din uz:

Sf. Dimitru	de la 1848.
Sf. Voivod	" " 1850
Sf. Gheorghe	" " 1860
Sf. Iosif Brâzăzătondu	" " 1860

12) Inventarul candelor, cădelnițelor, discurilor, ripidelor, chivoturilor, crucilor de lemn ferecate, paftalelor, potirelor, și al întregei argintării vechi, precum și al candelabrelor vechi, (indicându-se inscripțiile ce au pe căi se pot citi).

alte biserici dăvăce,

Candele vechi și alte obiecte,
nu avem. Multe din ele după
mărturia bătrânilor, la sfintea
bisericii noii, an fost donate
și pe la moșnăști.

13) Inventariul veșmintelor vechi, chiar a celor scoase din uz.

Nu avem.

14) Ce pomelnicie vechi, manuscrise sau documente sunt? (Inventarul lor).

Nu avem.

15) Inventarul cărților vechi de slujbă, cu arătarea titlurilor lor.

Triod. 1838

Alinei - 1832

Celealte sunt de data mai nouă

Ivanghie din principalul lui Alex.
Ipsilante și Mitropolitul Grigore.

16. Ce clopote vechi sunt și ce inscripții au?

Au un clopot vechi, de data recentă.

Nu sunt clopote vechi.

17) Când s'a făcut ultima reparație mare a bisericii; s'a păstrat ce era vechi?

Nu s'a facut înci o reparare mare, nefiind nevoie.

18) Ce legende istorice se povestesc despre acest sfânt locaș?

Nu am șăzisit înci o legendă, de căd că la biserică locuia șeptice că de Goale, anii se tot faceau cărămizi și nu erau bune de lucru, se sfărâmău, până să învadă un călugăr de la Sf. Mihail, și i-a lăneșuorât, spunându-le cum să luze-

19) Ce lucruri istorice sunt prin prejuri: palate domnești, case boeresti, cule, case vechi țărănești, câmpuri de luptă, cruci de piatră mari (cu inscripția pe căt se poate descifra).

Satul îi are însemne istorice, căci nu este de origine veche. Locuitorii se numesc Puteri, jachti de acolo din cauza apăsărilor din partea omului. Locuitorii aici sunt răzăsați. Răzăsina este de la Stef. cel Mare, ei însă nu s-au stabilit aici de căd pe ~~ținutul~~ la anul 1812 mai nici nefiind sat, devind din Puteri.

Semnătura Parohului (Superiorului),

Sigiliul Bisericii (Mănăstirii)

Pn. Const. Padișor

Cathu Cubalb'

Br., Adorninga Macri
Donegal.

1813

D.M.I.

ARHIVA
MONUMENTE ISTORICE

Parohia a II-a CuSalbi

Comuna CuSalbi, Juz. Covurlui

1921 Aprilie 18

Nº 19

27.APR.1921 N° 024508

Cm)

Comisia Presedinte

Eu scriu Vă înaintând chestionul privitor la monumentele istorice complete de noi pentru biserica parohială Adormirea Maicii Domnului din această parohie, cheia căreia nu a fost trânsă de Onor. Preotul al Juz. Covurlui cu nr. № 148 a.c.

Prinț-Vă rog că lăsați distinsul considerații.

Leon Radostin

Sf. Președintele Comisiei Monumentelor Istorice, Administrația Casei Biserice
La București

CHESTIONAR

PRIVITOR

LA MONUMENTELE ISTORICE

D.M.I.
ARHIVA
MONUMENTE ISTORICE
NR. FILĂ 8

(Acest chestionar se va completa și înaintă cu adresă oficială pe numele: D-lui Președinte al Comisiei Monumentelor Istorice, Administrația Casei Bisericii, în interval de două săptămâni dela ziua primirei lui).

Județul Covurlui

Comuna Gudalbi

Cătunul Gudalbi

1) Felul monumentului.

Numele și hramul.

Mănăstire

Schit

Biserică parohială

Biserici filiale

(Pentru fiecare biserică filială se va face chestionar aparte)

biserica „Adormirea Maicii Domnului”
pe numele bisericii filiale „Sfintii Voievozi” și tri-

nus și să alcătuim chestionar aparte de pe cota apătător

2) E de zid sau de lemn? E drept-unghiulară sau cu sănuri?

Biserica parohială Adormirea M. D. este de zid, este dreptunghiulară (corabie) cu sănurile puțin este. Are un siuguriu.

3) Care e anul de fondare și numele ctitorilor? (Se va da numele ctitorilor de pe pisanie pomelnice și portrete ctitoresti).

Anul de fondare în 1813; iar construcția în starea de astăzi e de la 1858 sfârșită în 1861. -

Ctitori: Preotul C. Flutur, Gabriel Capota -

Ionita Dragus; Cost. Chebac Darida Medeluicer, preot. von. V. Chebac
preot. A. Flutur, pr. Ionita-Chebac, C. Dode, C.P. Drăguș, Costiu Chebac, C. I. Drăguș

4) Ce inscripții de fondare, săpate în piatră și lemn, sau zugrăvite sunt? (pe cât se pot descifra).

În interiorul bisericii la usă de intrare Pecheanu
pe lângă este pictat frumos și însemnat chipul
ctitorului: Constantin P. Drăguș zis Pecheanu

În curtea bisericii sunt 4 crucești (bucuri) de grădini susținute de măsuță - 188
plus redescrivibile probabil cu numele postelor ctitorilor și ca dovadă
că mai de demult ar fi fost cimitirul în curtea bisericii -

O alta cruce mai nouă făcută în curtea bisericii poartă numele
decedatului Constantin Popovici anul 1866 și a decedată - soția Maria
anul 1876 și a cimitirului.

Pentru fiecare biserică, indiferent de anul când a fost clădită, se va alcătuiri chestionar aparte.

5) Ce clădiri sau ziduri sunt pe lângă biserică și ce vechime au?

Nu sunt

6) Are biserică pridvor cu stâlpi înflorâți și chenare împodobite la uși și ferestre?

Nu are

7) Are pietre de morminte vechi? Ce inscripții au? (pe cât se pot citi).

S'a găsat la punctul 4 că
în curtea bisericii sunt un-o
4 bucati de cuci de piatră cu inscripții nerecifabile și
o altă cruce mai nouă, resturi doruditoru ca altă lata
a fost circumșurubat în curtea bisericii. -

8) Zugrăvelile sunt vechi sau noi? Pedinăfara bisericii sunt zugrăveli?

Afara nu sunt picturi.

9) Tâmpla e de zid sau de lemn? Ce vechime are? E frumos împodobită?

Catapeteasma este de zid precum sunt aplicate icoanele de lemn
cu ornamente făte de lemn rapsite

și polite frumos. Pânzpla și pictura icoanelor ei este de la 1866.

10) Câte strane vechi și sfesnice de lemn sculptate sunt?

Stranele și sfesnicile datează tot de la 1866. Sunt 2 sfane bune și 6 sfesnice de lemn sculptate. -

II) Inventariul icoanelor vechi de la tâmplă și din biserică, chiar a celor scoase din uz, cu arătarea inscripțiilor ce au, și numele sfintilor ce reprezintă.

Icoanele vecchi de la biserică sunt: O icoană a lui Hristos, 1 a Mării lui, 1 a Sf. Ioan Botezătorul și Adormirei M. Domnului, 1 a Sf. Nicolae, 1 altă icoană a lui Hristos și o altă a Maicii Domnului. Toate au une inscripții deosebite, de căt inițiale care au închis chipul sfintului în litere cirilice. -

APRIVA
MONUMENTE ISTORICE
NR. FILĂ 9

12) Inventarul candelor, candelnițelor, discurilor, ripidelor, chivoturilor, crucilor de lemn ferecate, pastălelor, potirelor, și al întregiei argintări vechi, precum și al candelabrelor vechi, (indicându-se inscripțiile ce au pe cât se pot citi).

Da au astă biserica foarte multe obiecte sunt relativ noi. Ceva mai vechi sunt: Un sfint Polir,
un chivot de bronz bun, un disc,
o stelută și 2 sfesnice pictate sf.
maria fară nici o inscripție pe ele. Astemenea o slăvă
evanghelie înscrisă cu argint donată de defuncta îndroesă
Costin Chebac Danda (1885) cu semnaturoa ei. -

13) Inventariul vestimentelor vechi, chiar a celor scoase din uz.

Sunt: 4 felouri iștișar, 2 bederuri, 2 epitrachile, 1 brau, 2 perdiș de mănicute, care foarte mult sunt mai vechi de anul 1866. Sunt în rând de haine bune, complete, și nouă (1914). -

14) Ce pomelnice vechi, manuscrise sau documente sunt? (Inventarul lor).

Nu sunt pomelnice, manuscrise sau documente vechi. -

15) Inventarul cărților vechi de slujbă, cu arătarea titlurilor lor.

i) Autologhion - Yasi 1806, Bistire 1861, Octoih - la - Pesta, 1846, Brios - Buda Pesta 1816, Paungh - Buzău - 1860, Molitfanie - Brașov 1811, Apostol - Blaj - 1814, Molitfanie - q) Evanghelie 1794, Evhologhion - mpt, 11) Liturghie Yasi 1845, Eccliticostan - București 1820, 13) Liturghie - Sibiu - 1809, 14) Molitfanie, 15) Caiet folosit ca săvârșire de sf. suflet în Trei Ierarhi - București 1800. -

16. Ce clopote vechi sunt și ce inscripții au?

Vechi sună sună. -

Clopotele sunt vechi și nu au singură fără inscripție. Clopoti

17) Când s'a făcut ultima reparație mare a bisericii; s'a păstrat ce era vechi?

În stâna actuală este construită la 1858 flintă, la 1861, la 1866 s'a făcut cataplazia le lemn de tei sculptat și urit. Totul din nou. În veacuri vechi ale cataplastului și portico îmbrăcat în măos și roncaus. La anul 1874 s'a făcut poartăul bisericii și la 1885

18) Ce legende istorice se povestesc despre acest sfânt locaș?

Nu sunt legende și a pictat în interior istorice legate de acest sfânt locaș. -

19) Ce lucruri istorice sunt prin prejura: palate domnești, case boerești, cule, case vechi țărănești, câmpuri de luptă, cruci de piatră mari (cu inscripția pe căt se poate descifra).

part sună are o origine mai veche. -

Nu sunt nici un fel de lucru istoric pris prejura, originea bisericii nefiind atât de veche (1813). -

Meruca satul în acastă-

Semnătura Parohului (Superiorului)

Sigiliul Bisericii (Mănăstirii)

B. L. Costin